

Monnickendam, 27 maart 2018

Nummer: 214-33

Portefeuillehouder: J. Kes
Contactpersoon: Nanda Hellingman-Kuiper

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: Artikel 1 Wet gemeenschappelijke regelingen

Aan de Raad

Onderwerp: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling ISW in Gemeenschappelijke Regeling Waterlands Archief

Voorstel

- I. Uit te treden uit de bestaande Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland.
- II. Toestemming te geven aan de burgemeester tot uittreding uit de bestaande Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland.
- III. Toestemming te geven aan het college tot het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland in bijgaande Gemeenschappelijke Regeling Waterlands Archief.

Inleiding

Op 1 november 2016 is door DB ISW om de regeling ISW op te heffen en een gewijzigde regeling voor het Waterlands Archief op te stellen. De reden hiervoor is dat door de samenwerking in de Mra de taken, in de huidige GR ISW die hierop betrekking hebben, gestopt zijn. Uitsluitend de taak in de gemeenschappelijke regeling die betrekking heeft op het instandhouden van het Waterlands Archief blijft bestaan.

Door het bestuur is aangegeven dat de voorkeur uitgaat voor een lichte rechtsvorm, gelet op de aard van de taken. Gekozen is om de bestaande regeling te wijzigen door de voormalige ISW-taken te laten vervallen en om te vormen in een lichte samenwerkingsvorm op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling (hierna: Wgr), te weten een Bedrijfsvoeringsorganisatie (hierna: Bvo). Voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling is het vereist op grond van de Wgr dat de gemeenteraden uittreden uit de bestaande regeling en toestemming verlenen aan het college om deze collegeregeling te treffen.

Met de wijziging van de GR ISW naar GR Waterlands Archief, waarin alle rechten en verplichtingen overgaan, gaan juridisch eveneens de saldi over naar het Waterlands Archief. Deze saldi worden op dit moment geschat op € 470.000,00, waarvan ongeveer € 48.000,00 aan Waterland is toegerekend.

Er is door de deelnemende gemeenten een besluit genomen om de saldi van de rekening ISW te storten in een bestemmingsreserve Digitalisering Waterlands Archief.

Hiermee kan een aanvang worden gemaakt met het project vervanging bouwdoSSIERS, waartoe de portefeuillehouders Waterlands Archief in december 2017 een besluit hebben genomen. Ongeveer € 48.000,00 kan voor Waterland uit het ISW restant herbestemd worden voor digitalisering bouwdoSSIERS. Het resterende bedrag voor digitalisering bouwdoSSIERS (richtbedrag: € 60.000,00) wordt uit de algemene reserve meegenomen in de 1ste IBU voor de begroting 2019.

Argumenten

I.1 Het voorstel is overeenkomstig het besluit tot opheffing van de ISW-taken en voortzetting van de taken voor het Waterlands Archief in een gewijzigde gemeenschappelijke regeling WA

Door de huidige samenwerking in de Mra zijn eind 2016 de ISW-taken gestopt die betrekking hadden op het bevorderen van beleidsmatige samenwerking tussen de Waterlandse gemeenten, genoemd in de huidige gemeenschappelijke regeling ISW (hierna: GR ISW). De taak in de gemeenschappelijke regeling die betrekking heeft op het instandhouden van het Waterlands Archief blijft bestaan. Deze taken worden, conform de wens hiertoe, ondergebracht in een lichtere GR-regeling (Bvo) die één bestuurslaag kent en is opgenomen in bijgaande Gemeenschappelijke Regeling Waterlands Archief (hierna: GR Waterlands Archief).

I.2 Artikel 1, eerste en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat de raad een besluit neemt tot uittreding

De bestaande gemeenschappelijke regeling ISW betreft een zogenaamde gemengde regeling (aangegaan door raad, college en burgemeester). Door de bestaande regeling te wijzigen in een gewenste lichtere collegeregelings (Bvo op grond van artikel 8, derde lid, van de Wgr) is het noodzakelijk dat de raad uit de huidige regeling treedt.

II.1 Artikel 1, tweede en derde lid, bepaalt dat de burgemeester pas na verkregen toestemming van de raad kan besluiten tot uittreding uit de regeling

De bestaande gemeenschappelijke regeling is aangegaan door de raad, college en burgemeester. Door de bestaande regeling te wijzigen in een lichtere collegeregelings (Bvo op grond van artikel 8, derde lid, van de Wgr) is het noodzakelijk dat de burgemeester uit de huidige regeling treedt. Dit kan pas na verkregen toestemming van de raad. De raad kan de toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

III.1 Artikel 1 bepaalt dat het college een gemeenschappelijke regeling pas na verkregen toestemming van de raad kan besluiten tot het treffen van / wijzigen van / uittreden uit een regeling

Door de bestaande regeling te wijzigen in een lichtere collegeregelings (Bvo) is het noodzakelijk dat het college een besluit neemt tot wijziging van deze regeling. Door dit besluit te nemen treedt het college uit de bestaande regeling en stemt in met de wijziging de Gemeenschappelijke Regeling Waterlands archief.

Dit kan pas na verkregen toestemming van de raad. De raad kan de toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

III.2 Er is gekozen voor het wijzigen van de bestaande GR in de GR Waterlands Archief

Gekozen is om de huidige regeling te wijzigen.

Juridisch gezien worden de ISW-taken uit de bestaande regeling gehaald en wordt de rechtsvorm gewijzigd in een lichtere GR-vorm. De regeling wordt dusdanig gewijzigd dat een regeling is opgesteld die passend is bij deze lichtere rechtsvorm.

De gemeenschappelijke regeling wordt bij omvorming van Openbaar Lichaam naar een Bvo gezien als de rechtsopvolger van het Openbaar Lichaam GR ISW en neemt daarbij alle bestaande rechten en verplichtingen over, zoals de dienstverbanden personeel (nu in dienst van het ISW), de erfpachtovereenkomst (locatie Waterlands Archief) en de saldi van de rekeningen, voorzieningen etc. van het ISW.

Met het wijzigen blijven alle huidige door de bestaande GR aangegane overeenkomsten, dienstverbanden en dergelijke van kracht. Met het wijzigen in plaats van opheffing van de rechtsvorm wordt ondermeer ook voorkomen dat de rechtsvorm juridisch dient te worden geliquideerd en dat een nieuwe rechtsvorm moet worden ingesteld, waarbij het nodig is dat rechten en verplichtingen, opnieuw dienen te worden geregeld en juridisch moeten worden overgedragen aan de Bvo. Hiermee wordt bv voorkomen dat het recht van erfpacht moet worden vereffend en afzonderlijk moet worden overgedragen aan de Bvo. De mogelijkheid om de bestaande rechtsvorm te wijzigen in de voorgestelde rechtsvorm is met een notaris afgestemd.

III.3 De juridische vorm wordt gewijzigd in een lichte GR-vorm

Als juridische samenwerkingsvorm is gekozen voor een Bvo op grond van artikel 8, derde lid, Wgr. Bij het kiezen van de vorm is gekeken naar een lichte samenwerkingsvorm op grond van de Wgr, conform de wens hiertoe.

Een Bvo is een lichte samenwerkingsvorm binnen de Wet gemeenschappelijke regeling en is een passende GR-vorm voor de (beleidsarme) taken van het Waterlands Archief. Het is een vorm van samenwerking met een ongeleed bestuur en rechtspersoonlijkheid. Dit betekent dat er maar één bestuur is. Het bestuur bestaat uit één collegelid per deelnemende gemeente en hebben ieder één stem. Deze vorm van samenwerking is meer slagvaardig; er kan met minder mensen, documenten en vergaderingen een gemeenschappelijke regeling worden ingericht. De Bvo betreft een collegeregeling. De overgedragen archieftaken betreffen uitsluitend collegebevoegdheden.

III.4 Saldi van de GR ISW gaan over naar de gewijzigde GR Waterlands Archief

Met de wijziging van de GR ISW naar GR Waterlands Archief, waarin alle rechten en verplichtingen overgaan, gaan juridisch eveneens de saldi over naar het WA.

Deze saldi worden op dit moment geschat op € 470.000,00, waarvan € 48.000,00 aan Waterland is toegerekend. De definitieve afrekening volgt nog en is ook afhankelijk van kosten afwikkeling ISW.

Bij de verantwoording van de jaarrekening Waterland 2016 is aangegeven dat het restant van de middelen van het ISW (na liquidatiekosten) zullen terugvloeien naar deelnemende gemeenten. Destijds werd nog uitgegaan van een opheffing (en dus liquidatie) van de regeling waarbij het geld automatisch terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. Onder argument III.2 is aangegeven wat maakt dat gekozen is voor een wijziging van de regeling.

Bestemming saldi

Er is door de deelnemende gemeenten een besluit genomen om de saldi van de rekening ISW te storten in een bestemmingsreserve Digitalisering Waterlands Archief. Hiermee kan een aanvang worden gemaakt met het project vervanging bouwdoSSIers, waartoe de portefeuillehouders Waterlands Archief in december 2017 een besluit hebben genomen. Verrekening van de reserve met de bijdragen van de gemeenten aan het project Vervanging bouwdoSSIers vindt plaats volgens de verdeelsleutel van de bijdragen aan het ISW (gebaseerd op inwoneraantal).

Het is wenselijk om voor dit project geld vrij te maken.

Ontoegankelijkheid

De gemeenten zijn verplicht om archiefblokken na 20 jaar over te brengen naar het Waterlands Archief. Met het overbrengen van deze archieven zijn deze archieven minder toegankelijk. Men dient een dossier op te vragen en op te halen, wat leidt tot een inefficiënt werkproces.

Ruimte depot Waterlands Archief

Het Waterlands Archief bezit een archiefruimte van ca. 5500 strekkende meter. Momenteel is ruim 5000 meter bezet, met als gevolg ruimtegebrek. Het digitaliseren van de bouwdoSSIers geeft het Waterlands Archief meer ruimte om haar archieftaak goed uit te blijven oefenen. Digitalisering levert een besparing op van 545 meter met daarnaast 459 meter nog over te brengen bouwvergunningen.

Beschikbaarheid / Klantgerichtheid

Op dit moment is het al zo dat omgevingsvergunningen digitaal leidend zijn. Door digitalisering krijgen alle betrokkenen (ambtenaren en burgers) de beschikking over een digitale versie van de bouwvergunningen. Ander voordeel bij uitlening is dat ook anderen het digitale archief kunnen blijven raadplegen. De beheerder van de archiefbewaarplaats moet naast de verplichting om archiefbescheiden uit te lenen immers ook voldoen aan de verplichte beschikbaarheid van het archief voor raadpleging. Iedere partij kan eenvoudig het digitale archief in eigen omgeving raadplegen.

Kanttekeningen

I.1 De voorgestelde regeling betreft een collegeregeling

De bestaande regeling is een gemengde regeling (ingesteld door raad, college en burgemeester).

De wijziging in rechtsvorm betekent dat u uit de regeling stapt en dat de regeling een collegeregeling wordt. De reden hiervoor is dat de archieftaken primair uitvoeringstaken betreft die bevoegdheid van het college zijn. Uiteraard heeft u volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet uw controle-instrumenten.

III.1 Het besluit tot wijziging betekent niet automatisch dat de regeling is gewijzigd

Wanneer een besluit tot wijziging door onze gemeente is genomen betekent dit niet automatisch dat deze wijziging ook tot stand komt. Pas als tweederde van het aantal deelnemende gemeenten, vertegenwoordigende tenminste tweederde van het aantal inwoners van het samenwerkingsgebied op 1 januari van dat jaar tot deze wijziging hebben besloten komt de wijziging pas tot stand.

III.2 Saldi van de GR ISW worden bestemd voor bestemmingsreserve Digitalisering Waterlands Archief

Er is door de deelnemende gemeenten een besluit genomen om de saldi van de rekening ISW (ongeveer € 470.000,00) te storten in een bestemmingsreserve Digitalisering Waterlands Archief. Deze saldi vloeien dus niet automatisch terug naar de gemeente. Onder argument III.4 is reeds een uitleg gegeven wat maakt dat gekozen is om de saldi ISW te bestemmen voor de bestemmingsreserve Digitalisering Waterlands Archief.

Door deze keuze kan een aanvang worden gemaakt met het project vervanging Bouwdossiers, waartoe in het portefeuillehoudersoverleg WA van 20 december 2017 is besloten. De totale kosten van dit project worden geschat op € 750.000,00. De investering voor deze vervanging gaat de reguliere begroting van het Waterlands Archief te boven. De afzonderlijke gemeenten dragen zorg voor de benodigde extra budgetten hiervoor.

Voor Waterland wordt uitgegaan van een offerte digitalisering bouwdossiers van € 108.000,00 en wordt berekend aan de hand van het aantal m2 bouwdossierarchief van een gemeente.

Ongeveer € 48.000,00 kan voor Waterland uit het ISW restant herbestemd worden voor digitalisering. Blijft over € 60.000,00. Dit bedrag voor digitalisering van onze bouwdossiers is afhankelijk van de daadwerkelijke kosten en daadwerkelijk restant ISW en wordt als richtbedrag, uit de algemene reserve, meegenomen in de 1ste IBU voor de begroting 2019.

De voorbereiding (aanbesteding) van dit project vindt zijn beslag in 2018. De implementatie en betaling extra budget vindt in 2019 plaats. Het is dan ook wenselijk dat de saldi ISW voor dit project worden bestemd zodat het uiteindelijk te betalen extra budget voor de gemeenten lager zal zijn.

Financiële toelichting

1. Wijze van financiering en kostenverdeelsleutel GR Waterlands Archief

Het bekostigen van het Waterlands Archief gebeurt binnen de huidige begroting. Onze bijdrage aan het Waterlands Archief bedraagt in 2018 € 132.448,00 en wordt jaarlijks geïndexeerd. Het jaarlijkse bedrag wordt berekend aan de hand van inwonertal en een bedrag per strekkende meter overgebracht archief. Gelet op de ontwikkelingen van fysiek naar digitaal is in de voorgestelde regeling eveneens een bedrag per Terabyte overgebracht archief opgenomen in de berekening van de jaarlijkse bijdragen.

Communicatie

1. Het bestuur van het ISW/Waterlands Archief op de hoogte te brengen van dit besluit.
2. Bij het vaststellen van de wijziging gemeenschappelijke regeling draagt gemeente Purmerend zorg voor het toezenden van de vastgestelde regeling aan Gedeputeerde Staten en zorgt voor het tijdig bekend maken van de regeling in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving in de Staatscourant. Daarnaast verzorgt de gemeente Waterland zelf de bekendmaking op de gebruikelijke wijze.

Burgemeester en wethouders,

mr. N. van Ginkel MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

L.M.B.C. Kroon
burgemeester

Bijlagen:

1. Conceptraadsbesluit (214-34)
2. Brief Dagelijks Bestuur ISW inzake wijziging GR ISW in GR Waterlands Archief (214-35)
3. Bestaande GR ISW (214-35)